

Zbirka odločb sodne prakse

SKLEPNI PREDLOGI GENERALNE PRAVOBRANILKE
JULIANE KOKOTT,
predstavljeni 3. aprila 2014¹

Zadeva C-37/13 P

**Nexans SA
in
Nexans France SAS
proti**

Evropski komisiji

„Pritožba — Konkurenca — Uredba (ES) št. 1/2003 — Upravni postopek — Nenapovedan pregled — Odločba, s katero se odreja nenapovedani pregled — Obveznost obrazložitve — Geografski obseg — Sum kršitve pravil o konkurenci v svetovnem obsegu — Pristojnost Komisije za pregled poslovne dokumentacije glede postopkov zunaj Evropskega gospodarskega prostora“

I – Uvod

1. Kadar se pred vrati podjetja nenajavljeni pojavijo inšpektorji Evropske komisije – največkrat v zgodnjih jutranjih urah – in ga želijo preiskati v okviru enega od tako imenovanih „*dawn raids*“, da bi ugotovili, ali je podjetje vpleteno v mahinacije, ki niso v skladu s pravili o konkurenci, se v podjetju po navadi pojavi velik strah.
2. Da bi podjetja v takih situacijah zaščitili pred nesorazmernimi ali celo samovoljnimi posegi v njihove poslovne prostore, varovali njihove pravice do obrambe in jim hkrati pojasnili, v kolikšnem obsegu so dolžna sodelovati, določa pravo Unije nekatera procesna jamstva. Zlasti odločba o pregledu, na podlagi katere ukrepajo inšpektorji Komisije, mora biti pravilno utemeljena.
3. Obravnavani primer Sodišču daje priložnost, da natančneje pojasni pravne zahteve za utemeljitev tovrstnih odločb o pregledu. V središču interesa je doslej le slabo obravnavani vidik geografske omejitve kršitev pravil o konkurenci, ki jih mora raziskati Komisija.
4. Kako natančno se mora Komisija v tej zgodnji fazi postopka opredeliti glede prostorsko relevantnih trgov? Ali mora odločba o pregledu vsebovati natančne navedbe o tem, ali in v kakšnem obsegu mora podjetje inšpektorjem Komisije dati na vpogled svojo poslovno dokumentacijo o postopkih *zunaj* Evropskega notranjega trga? To so v bistvu vprašanja, ki jih je treba pojasniti v tem pritožbenem postopku.

¹ — Jezik izvornika: nemščina.

5. Ta vprašanja se zastavljajo ob upoštevanju domnevnega kartela za visokonapetostne kable in pripadajoč material, glede katerega je Komisija pred nekaj leti uvedla preiskavo in v začetku 2009 izvedla nenapovedan pregled, tudi pri podjetju Nexans v Franciji. Tam je dobila na vpogled tudi veliko poslovne dokumentacije, ki se nanaša na projekte električnih kablov na trgih zunaj Evrope. Bistvo spora med udeleženci je, ali je bila v utemeljitvi odločbe za pregled zadostna podlaga za tak postopek.

6. Za prihodnjo upravno prakso Komisije bo imela sodba Sodišča v tem primeru pomen, ki se ga ne sme podcenjevati.

II – Pravni okvir

7. Primarni pravni okvir tega primera na eni strani določa člen 81 ES (zdaj člen 101 PDEU), na drugi pa člen 253 ES (zdaj člen 296(2)).² Iz sekundarnega prava je upošteven še člen 20 Uredbe (ES) št. 1/2003.³

8. Člen 20 Uredbe št. 1/2003 v odlomkih določa:

„1. Za izpolnjevanje dolžnosti, ki jih nalaga ta uredba, lahko Komisija izvaja vse potrebne preglede podjetij in podjetniških združenjih.

[...]

4. Podjetja in podjetniška združenja se morajo podrediti pregledom, ki jih z odločbo odredi Komisija. Odločba določi predmet in namen pregleda, določi datum začetka preiskave in sankcije, ki jih predvidevata člena 23 in 24, ter pravico Sodišča do pritožbe zoper odločbo. Komisija sprejme take odločbe po posvetovanju z organom, pristojnim za konkurenco v državi članici, na ozemlju katere se bo izvajal pregled.“

9. Omeniti je treba tudi člen 4 Uredbe št. 1/2003, ki se glasi:

„Za namene uporabe členov 81 in 82 Pogodbe ima Komisija pooblastila, opredeljena s to uredbo.“

III – Ozadje spora

A – Dejansko stanje in upravni postopek

10. Tožeči stranki v prvostopenjskem postopku in sedanji pritožnici, Nexans SA in njena hčerinska družba Nexans France SAS, v kateri ima prvonavedena stoddstotni delež, sta francoski družbi, ki delujeta v sektorju električnih kablov.

11. Komisija Evropskih skupnosti je z odločbo C(2009) 92/1 z dne 9. januarja 2009 družbi Nexans in vsem podjetjem, ki jih ta neposredno ali posredno nadzoruje, vključno z družbo Nexans France, naložila, da se podredijo pregledu v skladu s členom 20(4) Uredbe Sveta (ES) št. 1/2003 z dne 16. decembra 2002 o izvajanju pravil konkurence iz členov 81 [ES] in 82 [ES] (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 8, zvezek 2, str. 205) (v nadaljevanju: odločba o pregledu).

2 — Merodajen je samo pravni položaj pred pričetkom veljavnosti Lizbonske pogodbe, saj je bila sporna odločba o pregledu izdana in izvršena pred 1. decembrom 2009.

3 — Uredba Sveta (ES) št. 1/2003 z dne 16. decembra 2002 o izvajanju pravil konkurence iz členov 81 [ES] in 82 [ES] (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 8, zvezek 2, str. 205; v nadaljevanju: Uredba št. 1/2003).

12. Člen 1 odločbe o pregledu je med drugim določal:

„Družba Nexans [...] ter vsa podjetja, ki jih neposredno ali posredno nadzoruje, vključno z družbo Nexans France [...], se morajo na podlagi te odločbe podrediti pregledu v zvezi s [svojim] (njihovim) morebitnim sodelovanjem pri protikonkurenčnih sporazumih in/ali usklajenih ravnanjih v nasprotju s členom 81 [ES] [...], kar zadeva dobavo električnih kablov in z njimi povezanega materiala, vključno z med drugim podmorskimi visokonapetostnimi električnimi kabli in v nekaterih primerih tudi podzemnimi visokonapetostnimi električnimi kabli, pri čemer so zadevni sporazumi in/ali ravnanja vključevali manipulacije javnih razpisov za zbiranje ponudb, dodelitev strank in nezakonito izmenjavo poslovno občutljivih informacij v zvezi z dobavo teh izdelkov.“

13. Odločba o pregledu je bila utemeljena tako:

„Komisija je prejela informacije, da dobavitelji električnih kablov, vključno s podjetjema, na katera je naslovljena ta odločba, sodelujejo ali so sodelovali pri sporazumih in/ali usklajenih ravnanjih v zvezi z dobavo električnih kablov in z njimi povezanega materiala, vključno z med drugim podmorskimi visokonapetostnimi električnimi kabli in v nekaterih primerih tudi podzemnimi visokonapetostnimi električnimi kabli, pri čemer so zadevni sporazumi in/ali ravnanja vključevali manipulacije javnih razpisov za zbiranje ponudb, dodelitev strank in nezakonito izmenjavo poslovno občutljivih informacij v zvezi z dobavo teh izdelkov.

[...]

Iz informacij, ki jih je prejela Komisija, je razvidno, da ti sporazumi in/ali usklajena ravnanja [...], ki so bili vzpostavljeni najpozneje leta 2001, še vedno obstajajo. Verjetno se izvajajo v svetovnem merilu.

Če bi se zadevne trditve izkazale za utemeljene, bi bili zgoraj opisani sporazumi in/ali usklajena ravnanja zelo resne kršitve člena 81 [ES].

Da bi Komisija preverila vsa dejstva v zvezi z domnevnimi sporazumi in usklajenimi ravnanji ter okvir, v katerem so potekali, je treba izvesti preglede na podlagi člena 20 Uredbe [...] št. 1/2003.

[...]“

14. Navedeni pregled so v času med 28. januarjem 2009 in 30. januarjem 2009 ter 3. februarja 2009 opravili inšpektorji Komisije v spremstvu predstavnikov Autorité de la concurrence (francoski organ za varstvo konkurence) v prostorih družbe Nexans France. Po predhodni seznanitvi z odločbo o pregledu so inšpektorji pregledali in kopirali številne dokumente in zaslišali uslužbenca družbe Nexans France, da bi tako pridobili pojasnila o določeni poslovni dokumentaciji.

B – Postopek pred Sodiščem prve stopnje

15. Zoper odločbo o pregledu ter proti dvema dejanjema inšpektorjev Komisije v okviru pregleda sta družbi Nexans in Nexans France iskali pravno varstvo na prvi stopnji pri Splošnem sodišču z ničnostno tožbo.

16. Po vložitvi te tožbe je Splošno sodišče s sodbo z dne 14. novembra 2012⁴ odločbo o pregledu razglasilo za nično v delu, v katerem se je nanašala na visokonapetostne kable, ki niso bili podmorski ali podzemni, in material, ki je povezan z njimi. V ostalem delu je sodišče sodbo zavrnilo.⁵

4 — Sodba Nexans France in Nexans/Komisija (T-135/09, EU:T:2012:596, v nadaljevanju tudi „izpodbijana sodba“ ali „sodba sodišča“).

5 — Glej točki 1 in 2 izreka izpodbijane sodbe.

17. Kar zadeva stroške postopka, je bilo družbama Nexans in Nexans France naloženo plačilo njunih lastnih stroškov ter polovica stroškov Komisije. Komisiji pa je bilo naloženo, da sama nosi preostalo polovico stroškov.⁶

IV – Postopek pred Sodiščem

18. Z vlogo z dne 24. januarja 2013 sta družbi Nexans in Nexans France (v nadaljevanju: tudi: pritožnici) skupaj vložili to pritožbo zoper sodbo Splošnega sodišča. Predmet te pritožbe je najprej del izpodbijane sodbe, v katerem Splošno sodišče ni ugodilo ničnostni tožbi družb glede geografskega obsega odločbe o pregledu, nato pa odločitev Splošnega sodišča o stroških.

19. Pritožnici Sodišču predlagata, naj:

- razveljavi izpodbijano sodbo v delu, v katerem je v njej bil zavržen drugi del prvega tožbenega razloga, v katerem se je navajalo, da je bil geografski obseg odločbe o pregledu preširok in preveč nenatančen;
- odločbo o pregledu na podlagi informacij, ki so na razpolago Sodišču, razglasi za nično v delu, v katerem je bil geografski obseg preširok, nezadostno upravičen in preveč nenatančen, ali podredno, da se zadeva v skladu s pravnim pojmovanjem Sodišča vrne v odločanje Splošnemu sodišču;
- izpodbijano sodbo razveljavi v delu, v katerem je bilo družbi Nexans naloženo plačilo njenih stroškov in polovica stroškov, ki so v postopku pred Splošnim sodiščem nastali Komisiji, ter plačilo stroškov, ki so v postopku pred Splošnim sodiščem nastali družbi Nexans, v primerni višini naloži Komisiji;
- Komisiji naloži plačilo vseh stroškov, ki so v tem postopku nastali družbi Nexans.

20. Komisija pa Sodišču predlaga, naj:

- zavrne pritožbo;
- pritožnicama naloži plačilo stroškov.

21. V zvezi s pritožbo je pred Sodiščem potekal pisni postopek in 26. februarja 2014 obravnava.

V – Presoja pritožbenih razlogov

22. Družbi Nexans in Nexans France se s svojo pritožbo ne navezujeta več na vse teme, ki so bile predmet postopka pred sodiščem prve stopnje. Pravna razprava se v pritožbenem postopku omejuje na geografski obseg odločbe o pregledu, medtem ko stvarni predmet te sodbe – vrsta proizvodov, ki jih zadevajo domnevne kršitve pravil o konkurenci – nima nobene vloge več. Tudi druga dejanja inšpektorjev Komisije ob pregledu, zoper katera sta družbi Nexans in Nexans France na prvi stopnji še tožili, niso več predmet postopka.

23. Pritožnici Splošnemu sodišču v bistvu očitata, da odločbe o pregledu neupravičeno ni razglasilo za nično glede geografskega obsega (prvi pritožbeni razlog). Poleg tega navajata, da je odločitev Splošnega sodišča o stroških postopka na prvi stopnji neustrezna (drugi pritožbeni razlog).

⁶ — Glej točki 3 in 4 izreka izpodbijane sodbe.

A – Prvi pritožbeni razlog: zahteve, ki jih mora izpolnjevati odločba o pregledu, in njihova sodna preverba glede geografskega obsega

24. Prvi pritožbeni razlog se nanaša na točke od 95 do 100 izpodbijane sodbe in je sestavljen iz dveh delov. Pritožnici najprej navajata kršitev zahtev za obrazložitev v povezavi z geografskim obsegom odločbe o pregledu (glej oddelek 1 spodaj). Kot drugo grajata, da Splošno sodišče ni v zadostni meri presodilo, ali je imela Komisija zadostne indice za sum, da gre za kršitev pravil o konkurenci, ki se „verjetno [...] izvaja v svetovnem merilu“ (glej oddelek 2 spodaj).

1. Zahteve za obrazložitev (prvi del prvega pritožbenega razloga)

25. S prvim delom svojega prvega pritožbenega razloga pritožnici očitata Splošnemu sodišču, da glede geografskega obsega odločbe ni ustrezno obrazložilo svoje sodbe (glej spodaj, oddelek 1, točka a) in da je postavilo prenizke zahteve za obrazložitev odločbe o pregledu Komisije (glej spodaj, oddelek 1, točka b).

26. Ta vidika imata sicer nujno stične točke, vendar zadevata različne pravne probleme – očitek formalne napake Splošnega sodišča v prvem in očitek materialnopravne napake Splošnega sodišča v drugem primeru – zato ju je treba preučiti ločeno. Domneva, da je Splošno sodišče naredilo napako v obrazložitvi sodbe ali obratno, ni nikakor posledica morebitne pravne napake v zvezi z obrazložitvijo.

a) O zatrevani pomanjkljivi obrazložitvi v sodbi Splošnega sodišča (prvi očitek)

27. Pritožnici najprej očitata, da v obrazložitvi izpodbijane sodbe ni ustrezno pojasnjeno, kako je Splošno sodišče prišlo do sklepa, da je Komisija z opozarjanjem na to, da se domnevni dogovori in/ali usklajena ravnanja „verjetno izvajajo v svetovnem merilu“, dovolj podrobno obrazložila geografski obseg domnevnega kartela.

28. Dolžnost ustrezne utemeljitve prvostopenjskih sodb izhaja iz člena 36 v povezavi s členom 53(1) Statuta Sodišča in se nanaša tudi na člen 81 Poslovnika Splošnega sodišča.

29. Glede obveznosti obrazložitve iz usklajene sodne prakse izhaja, da ta obveznost Splošnemu sodišču ne nalaga, da poda natančno obrazložitev, ki bi izčrpno in enemu za drugim sledila vsem argumentom strank v sporu. Obrazložitev sodbe je zato lahko celo implicitna, če zainteresiranim strankam omogoča prepoznavo razlogov, zaradi katerih se Splošno sodišče ni strinjalo z njihovimi trditvami, Sodišču pa daje dovolj podatkov za izvajanje nadzora.⁷ V bistvu gre za to, da se je Sodišče dovolj posvetilo vsem predlogom strank in vsem kršitvam prava, ki jih očitajo, glede na sporni pravni akt organa Unije, ki je tožena stranka.⁸

30. Priznati je treba, da so v izpodbijani sodbi navedbe o geografskem obsegu domnevnih kršitev pravil o konkurenci, ki jih je preiskovala Komisija, razmeroma skope, saj Splošno sodišče vsebinski presoji te tematike ni namenilo več kot tri točke.⁹

7 — Sodbe FIAMM in drugi/Svet in Komisija (C-120/06 P in C-121/06 P, EU:C:2008:476, točka 96), Edwin/HABM (C-263/09 P, EU:C:2011:452, točka 64) in Inuit Tapiriit Kanatami in drugi/Parlament in Svet (C-583/11 P, EU:C:2013:625, točka 82).

8 — V tem smislu sodbe Moritz/Komisija (C-68/91 P, EU:C:1992:531, točke 26 in od 37 do 39), Acerinox/Komisija (C-57/02 P, EU:C:2005:453, točki 36 in 37) Komisija/Greencore (C-123/03 P, EU:C:2004:783, točki 40 in 41), France Télécom/Komisija (C-202/07 P, EU:C:2009:214, točka 41), Komninou in drugi/Komisija (C-167/06 P, EU:C:2007:633, točka 22) in Mindo/Komisija (C-652/11 P, EU:C:2013:229, točka 41).

9 — Točke od 97 do 99 izpodbijane sodbe.

31. Upoštevati pa je treba, da tudi družbi Nexans in Nexans France vprašanja veljave preiskovanih dogovorov in ravnanj „verjetno v svetovnem merilu“ nikakor nista postavljali v središče svojih navedb na prvi stopnji.¹⁰ Največ pozornosti nista posvetili geografskemu obsegu, temveč stvarnemu predmetu pregleda Komisije, torej proizvodom, ki so bili zajeti v pregledu. Njune trditve pred Splošnim sodiščem so se nanašale predvsem na to.

32. Pritožnici bi torej Splošnemu sodišču le stežka očitali napako, da so njegovi poudarki v obrazložitvi sodbe enaki.

33. Nazadnje pa je odločilnega pomena, ali se je Splošno sodišče, čeprav so njegove navedbe kratke, dovolj posvetilo očitkom družb Nexans in Nexans France glede omejitve geografskega obsega domnevnih kršitev pravil o konkurenci in ali je iz obrazložitve sodbe mogoče razbrati, zakaj Splošno sodišče teh očitkov ni štelo za utemeljene.

34. Splošno sodišče se v izpodbijani sodbi s to problematiko izrecno ukvarja. Ugotavlja, da je Komisija z opozorilom, da preiskovani dogovori in/ali ravnanja veljajo „verjetno v svetovnem merilu“, „podrobno opisala področje delovanja domnevnega kartela“. Z vidika sodišča je zato „treba opredelitev geografskega obsega morebitnih kršitev konkurenčnega prava, na obstoj katerih je sumila Komisija, kot je bila navedena v odločbi o pregledu, šteti za zadostno“.¹¹

35. Kot dopolnilo Splošno sodišče obravnava trditvi družb Nexans in Nexans France, da Komisija dejavnosti pri pregledu ne bi smela razširiti na dokumente v zvezi z geografskimi trgi lokalne narave zunaj skupnega trga, ne da bi opredelila razloge, iz katerih bi lahko ravnanje zadevnega podjetja na teh trgih izkrivljalo konkurenco na skupnem trgu.¹² Po mnenju Splošnega sodišča Komisija sicer ne sme opraviti pregleda v prostorih podjetja, če sumi, da obstaja sporazum ali usklajeno ravnanje, ki učinkuje izključno na enem ali več trgih zunaj skupnega trga. Nič pa ne nasprotuje možnosti, da preuči dokumente v zvezi s temi trgi, da bi tako razkrila ravnanja, ki bi lahko vplivala na trgovino med državami članicami, katerih cilj oziroma posledica je preprečevanje, omejevanje ali izkrivljanje konkurence na notranjem trgu.¹³

36. Kot iz tega sledi, se je Splošno sodišče v izpodbijani sodbi jasno in enoznačno opredelilo do očitka družb Nexans in Nexans France glede geografskega obsega domnevnih kršitev pravil o konkurenci in – četudi skopo – pojasnilo, zakaj tega očitka ne šteje za utemeljenega.

37. Pritožnici sta morda vsebinsko drugačnega mnenja kakor Splošno sodišče, vendar ta okoliščina sama po sebi še ne more veljati za napačno obrazložitev sodbe, temveč kvečjemu vsebinsko napako.¹⁴

38. Če se vse to upošteva, izpodbijana sodba torej nima zatrjevane napake. Prvi očitek pritožnic v okviru prvega dela prvega pritožbenega razloga je treba zavrniti.

39. V okviru drugega očitka bo treba zdaj pojasniti, ali so v izvajanju Splošnega sodišča o geografskem obsegu domnevnih kršitev pravil o konkurenci in o zahtevah glede obrazložitve odločbe o pregledu, ki so povezane s tem, *vsebinske napake*.

10 — Na prvi stopnji so bile tej temi posvečene samo 4 od 73 točk v tožbi družb Nexans in Nexans France (točke od 37 do 40) ter 2 od 41 točk njenega odgovora (točki 19 in 20).

11 — Točka 97 izpodbijane sodbe.

12 — Točki 98 in 99 izpodbijane sodbe.

13 — Točka 99 izpodbijane sodbe.

14 — Sodbi Wunenburger/Komisija (C-362/05 P, EU:C:2007:322, točka 80) in Gogos/Komisija (C-583/08 P, EU:C:2010:287, točka 35).

b) O zahtevah za obrazložitev odločbe Komisije o pregledu (drugi očitki)

40. Drugič, pritožnici navajata, da je Splošno sodišče postavilo preohlapne zahteve za obrazložitev odločbe Komisije o pregledu in s tem kršilo pravo Unije. Po njunem mnenju je bila izjava Komisije v preambuli odločbe o pregledu, po kateri se preiskovani dogovori in usklajena ravnanja „verjetno izvajajo v svetovnem merilu“, preveč nenatančna in dvoumna. Po mnenju družb Nexans in Nexans France bi morala Komisija v odločbi o preverjanju jasno omejiti prostorsko zadevni trg in tudi jasno prikazati, v kolikšni meri so bili projekti z električnimi kabli zunaj Evropske unije oz. Evropskega gospodarskega prostora pomembni za njene preiskave v tej kartelni zadevi.

41. Dolžnost obrazložitve pravnega akta Unije izhaja iz člena 253 ES (zdaj člen 296(2) PDEU) in je poleg tega določena kot del pravice do dobrega upravljanja tudi v členu 41(2)(c) Listine Evropske unije o temeljnih pravicah.

42. V skladu z ustaljeno sodno prakso mora biti jasno in nedvoumno razvidno sklepanje organa Unije, ki je avtor spornega akta, tako da se lahko zainteresirane stranke seznanijo z utemeljitvami sprejetega ukrepa in da lahko pristojno sodišče izvaja nadzor.¹⁵

43. Za odločbe Komisije o pregledu se vsebina in obseg dolžnosti obrazložitve še natančneje določata v členu 20(4), drugi stavek, Uredbe št. 1/2003. V skladu z njim je treba v takih odločbah navesti zlasti predmet in namen. Tako naj bi se preprečilo, da Komisija preiskave opravi brez konkretnih indicev in na slepo¹⁶ – praksa, za katero se pogosto uporablja angleški izraz „fishing expeditions“.¹⁷

44. Kot je Sodišče že večkrat razsodilo, gre pri posebni dolžnosti obrazložitve v skladu s členom 20(4), drugi stavek, Uredbe št. 1/2003 za temeljno zahtevo v tistem delu, v katerem njen namen „ni samo pokazati utemeljenost predlaganih ukrepov v prostorih prizadetih podjetij, temveč tudi omogočiti tem podjetjem, da razumejo obseg svoje dolžnosti sodelovanja in da pri tem zavarujejo svoje pravice do obrambe“.¹⁸

45. Ali je v teh okoliščinah Splošno sodišče sklicevanje Komisije na delovanje domnevnih kršitev pravil o konkurenci „v verjetno svetovnem merilu“ smelo šteti za zadostno oznako predmeta in namena pregleda? Ali pa bi moralo Splošno sodišče zahtevati konkretnije podatke o prostorsko zadevnem tržišču ter o pomembnosti poslovne dokumentacije o projektih z električnimi kabli zunaj Evropske unije oziroma Evropskega gospodarskega prostora? To je bistvo spora, ki poteka med strankama v tem pritožbenem postopku.

i) O prostorsko zadevnem trgu

46. Pritožnici najprej navajata, da bi moralo Splošno sodišče grajati odsotnost konkretnih podatkov. Menita, da bi bilo treba v odločbi o pregledu jasno navesti, ali prostorsko zadevni trg vključuje Evropsko unijo oziroma Evropski gospodarski prostor.

15 — Sodbe Komisija/Sytraval in Brink's France (C-367/95 P, EU:C:1998:154, točka 63), Bertelsmann in Sony Corporation of America/Impala (C-413/06 P, EU:C:2008:392, točka 166) in Ziegler/Komisija (C-439/11 P, EU:C:2013:513, točka 115).

16 — Glej o tem sklepne predloge generalnega pravobranilca J. Mischoja, Hoechst/Komisija (46/87 in 227/88, EU:C:1989:73, točka 206) ter moje sklepne predloge v zadevi Solvay/Komisija (C-109/10 P, EU:C:2011:256, točka 138).

17 — Očitek pritožnic se nanaša na isto stvar, in sicer, da je Komisija v obravnavanem primeru delovala po „metodi globalne vlečne mreže“ (v jeziku postopka: „*global dragnet approach*“).

18 — Sodbe Hoechst/Komisija (EU:C:1989:337, točka 29), Dow Benelux/Komisija (85/87, EU:C:1989:379, točki 8 in 40), Dow Chemical Ibérica in drugi/Komisija (od 97/87 do 99/87, EU:C:1989:380, točki 26 in 45) in Roquette Frères (C-94/00, EU:C:2002:603, točka 47); podobno v sodbi Limburgse Vinyl Maatschappij in drugi/Komisija (C-238/99 P, C-244/99 P, C-245/99 P, C-247/99 P, C-250/99 P do C-252/99 P in C-254/99 P, EU:C:2002:582, točka 299). Ta sodna praksa zadeva sicer ureditev, ki je predhodnica člena 20(4) Uredbe št. 1/2003, a jo je mogoče brez težav prenesti na zadnjo določbo.

47. Poleg tega je treba to zahtevo presoјati glede na okoliščine posameznega primera, predvsem glede na vsebino akta, naravo razlogov, na katere se sklicuje, in interes, ki bi ga lahko imeli naslovniki oziroma drugi subjekti, ki jih akt neposredno in posamično zadeva. Pri tem se ne zahteva, da bi bile v obrazložitvi navedene vse dejanske ali pravne okoliščine, ker se mora vprašanje, ali obrazložitev akta ustreza zahtevam člena 253 ES, presoјati ne le glede na besedilo akta, ampak tudi glede na kontekst in celoto pravnih pravil, ki urejajo zadevno področje.¹⁹

48. Glede na nenajavljene preglede je treba posebej upoštevati, da se po navadi izvajajo na zelo zgodnji stopnji – v primeru kartela praviloma že med predhodnimi preiskavami. V tem času – tudi ob upoštevanju upravičenih interesov podjetij, da zavarujejo svoje pravice – od Komisije ni mogoče pričakovati, da bi že dajala natančne pravne ocene. Jasno je, da Komisija na tisti stopnji postopka še ne more imeti dovolj potrebnih informacij, da bi lahko podala posebno pravno presojo, in da mora šele preveriti, ali je njen začetni sum upravičen in kolikšen je obseg dogodkov.²⁰ To je treba pri presoji pravnih zahtev za obrazložitev odločbe o pregledu vsekakor upoštevati.²¹

49. Zato ni nujno, da bi podatki v odločbi o pregledu, kot je Sodišče že večkrat razsodilo, vsebovali natančno omejitev zadevnega trga, natančno pravno opredelitev domnevnih kršitev ali navedbo obdobja, v katerem na bi bile te kršitve storjene.²²

50. Iz sodbe Splošnega sodišča France Télécom/Komisija, na katero se pritožnici sklicujeta kot na merodajno, ne izhaja nič, kar bi bilo v nasprotju s tem. Tam sicer na nekem mestu nekoliko dvoumno navedeno, da mora Komisija navesti „zadevni domnevni trg“.²³ Toda pri pozornem branju tiste sodbe se izkaže, da Splošno sodišče nikakor ne postavlja višjih zahtev za obrazložitev odločbe za pregled kot Sodišče v ustaljeni sodni praksi. Kot namreč Splošno sodišče pojasnjuje v točki, navedeni neposredno pred zgornjo navedbo iz te sodbe, Komisiji *ni treba* natančno omejiti zadevnega trga.²⁴

51. V teh okoliščinah očitek pritožnic, da bi morale biti v odločbi o preverjanju jasno navedeno, ali je bila predmet preiskave Komisije v geografskem pogledu Evropska unija oziroma Evropski gospodarski prostor, ni utemeljen. Tako natančnega opisa prostorsko zadevnega trga Splošno sodišče glede na zgodnji čas izdaje odločbe o pregledu od Komisije sploh ni moglo zahtevati.

52. Čim natančneje pa mora Komisija v odločbi o pregledu vselej navesti tisto, kar išče, in elemente, na katere se mora preiskava nanašati.²⁵ Z drugimi besedami: iz obrazložitve odločbe o pregledu mora izhajati, katere domneve namerava Komisija preverjati.²⁶ Pri tem ne gre toliko za čim natančnejšo oznako zadevnih trgov, ampak bolj za opis kršitev pravil o konkurenci, domnevanih od Komisije, ki bo za zadevno podjetje razumljiv.

19 — Sodbe Komisija/Sytraval in Brink's France (C-367/95 P, EU:C:1998:154, točka 63), Bertelsmann in Sony Corporation of America/Impala (C-413/06 P, EU:C:2008:392, točka 166) in Ziegler/Komisija (C-439/11 P, EU:C:2013:513, točka 116).

20 — Glej v tem smislu sodbo National Panasonic/Komisija (EU:C:1980:169, točka 21) ter sklepne predloge generalnega pravobranilca J. Mischoja, Hoechst/Komisija (46/87 in 227/88, EU:C:1989:73, točka 174) in moje sklepne predloge v zadevi Solvay/Komisija (C-109/10 P, EU:C:2011:256, točka 143).

21 — Tako tudi – glede ugotovitve, ali se preganja kršitev člena 81 ES ali 82 ES – sklepni predlogi generalnega pravobranilca J. Mischoja v zadevi Hoechst/Komisiji (46/87 in 227/88, EU:C:1989:73, točka 176) ter moji sklepni predlogi v zadevi Solvay/Komisija (C-109/10 P, EU:C:2011:256, točka 144).

22 — Sodbe Hoechst/Komisija (46/87 in 227/88, EU:C:1989:337, točka 41), Dow Benelux/Komisija (85/87, EU:C:1989:379, točka 10), Dow Chemical Ibérica in drugi/Komisija (od 97/87 do 99/87, EU:C:1989:380, točka 45) in Roquette Frères (C-94/00, EU:C:2002:603, točka 82).

23 — Sodba France Télécom/Komisija (T-340/04, EU:T:2007:81, točka 52).

24 — Sodba France Télécom/Komisija (T-340/04, EU:T:2007:81, točka 51).

25 — Sodba Roquette Frères (C-94/00, EU:C:2002:603, točka 83).

26 — Sodbe Hoechst/Komisija (46/87 in 227/88, EU:C:1989:337, točka 41), Dow Benelux/Komisija (85/87, EU:C:1989:379, točka 9) in Dow Chemical Ibérica in drugi/Komisija (od 97/87 do 99/87, EU:C:1989:380, točka 45); glej tudi moje sklepne predloge v zadevi Solvay/Komisija (C-109/10 P, EU:C:2011:256, točka 138).

53. V obravnavanem primeru je sporna odločba o preverjanju zadostovala tem zahtevam: v preambuli odločbe je Komisija navedla, da se njen pregled nanaša na „dogovore in/ali usklajena ravnanja“, ki se „verjetno izvajajo v svetovnem merilu“ in so povezani z „z dobavo električnih kablov in z njimi povezanega materiala“. S tem so elementi suma, iz katerih je izhajala Komisija, dovolj jasno in razumljivo opisani.

54. Zlasti prostorska razsežnost domnevnih kršitev pravil o konkurenci, ki jih je nameravala preiskati Komisija, je bila nedvoumno pojasnjena s sklicevanjem na izvajanje „v svetovnem merilu“. Ni mogoče resno zanikati, da navedba „v svetovnem merilu“ ni obsegala tudi evropskega notranjega trga.

55. Zgolj okoliščina, da je Komisija svojo zadevno formulacijo omilila z besedo „verjetno“, ne škoduje jasnosti izjave, s tem dodatkom je Komisija izrazila oceno, ki je bila seveda začasna, saj je morala Komisija v tistem času nujno izhajati iz začetnega suma in še ni imela na voljo obsežno preiskanega dejanskega stanja ter argumentov vseh udeležencev v postopku.

56. Družbi Nexans in Nexans France sta tako lahko brez težav spoznali, za kakšen sum naj bi šlo pri nenapovedanem pregledu, ki ga je odredila Komisija, tako da sta lahko temu prilagodili svojo obrambno strategijo in razumeli svojo dolžnost sodelovanja.

57. Kot iz tega sledi, je treba navedbo pritožnic, da je Splošno sodišče glede prostorsko zadevnega trga prezrlo zahteve za obrazložitev, ki veljajo za odločbo o pregledu, zavrnilo.

ii) O pomembnosti poslovne dokumentacije o projektih z električnimi kabli zunaj Evropskega notranjega trga

58. Preveriti je treba še drugi očitki pritožnic, po katerem bi morale Splošno sodišče v obrazložitvi odločbe o pregledu zahtevati konkretnejše podatke o poslovni dokumentaciji, ki naj bi jo dobili na vpogled inšpektorji. Družbi Nexans in Nexans France predvsem menita, da bi morala Komisija obrazložiti, zakaj naj bi bila dokumentacija o projektih z električnimi kabli izven Evropske unije oziroma Evropskega gospodarskega prostora pomembna za njihovo preiskavo in bi jo bilo treba predložiti inšpektorjem.

59. Iz zaščite prizadetih podjetij pred samovoljnimi in nesorazmernimi posegi²⁷ v njihove prostore ter iz interesa do varovanja njihovih pravic do obrambe nedvomno izhaja, da mora Komisija v obrazložitvi odločbe o pregledu ne le čim natančneje navesti tisto, kar išče, in elemente, na katere se mora preiskava nanašati, temveč mora tudi konkretizirati pristojnosti kontrolorjev Unije za vsak posamezni primeru.²⁸

60. Vse to pa po mojem mnenju ne pomeni, da bi morala Komisija v odločbi o pregledu iz previdnosti že podrobno navesti, v katere vrste poslovnih dokumentacij imajo njeni inšpektorji vpogled in v katere ne. Proti domnevi pravne dolžnosti tako natančnega navajanja v obrazložitvi odločbe o pregledu govorita dva razloga.

61. Prvič: v skladu z ustaljeno sodno prakso velja, da se Komisiji v okviru nenapovedanega pregleda ni treba omejiti na zahtevo, naj se predložijo dokumenti in spisi, ki jih lahko že vnaprej natančno navede, saj bi to pomenilo, da je njena pravica do dostopa do takšnih dokumentov in spisov brez pomena. Pravica Komisije do izvedbe nenajavljenih pregledov implicira tudi pooblastilo, da išče druge vire

27 — Glej o tem sodbe Hoechst/Komisija (46/87 in 227/88, EU:C:1989:337, točka 19), Dow Benelux/Komisija (85/87, EU:C:1989:379, točka 30) in Dow Chemical Ibérica in drugi/Komisija (od 97/87 do 99/87, EU:C:1989:380, točka 16).

28 — Sodba Roquette Frères (C-94/00, EU:C:2002:603, točka 83).

informacij, ki še niso znane ali v celoti opredeljene.²⁹ Drugače od mnenja pritožnic iskanja take poslovne dokumentacije ni možno preložiti na poznejši čas ali z zahtevami za informacije na podlagi člena 18 Uredbe št. 1/2003 pridobiti naknadno, saj je treba v kartelnih primerih vselej računati s tem, da udeležena podjetja obremenilni material odstranijo, brž ko mine presenečenje nad prvim nenapovedanim pregledom.

62. Drugič: jasno je, da sme Komisija v okviru nenapovedanega pregleda iskati samo poslovno dokumentacijo in da ima vpogled vanjo samo takrat, kadar bi lahko bila kakor koli pomembna za zadevni postopek v skladu s členom 81 ES ali 82 ES (zdaj člen 101 PDEU ali 102 PDEU). Kajti pooblastila za pregled na podlagi člena 20(4) Uredbe št. 1/2003 so namenjena nalogi Komisije, da štiti konkurenco na notranjem trgu pred izkrivljanjem in kaznuje morebitne kršitve predpisov o konkurenci.³⁰ S tem povezana omejitev pooblastil inšpektorjev Komisije na vsakokratni predmet preiskav izhaja torej že iz pravnega konteksta, v katerem se odvija vsaka kartelna preiskava, zato je ni treba izrecno zapisati v obrazložitvi odločbe o pregledu. Morebitne natančnejše navedbe o tem v odločbi za pregled so lahko tako ali tako samo deklaratornega značaja.

63. Nazadnje: kot se zdi, izhajata pritožnici iz domneve, da pooblastilo Komisije načeloma ne zajema vpogleda v poslovno dokumentacijo o projektih, ki so zunaj Evropske unije oziroma Evropskega gospodarskega prostora in da je zato potrebna posebna obrazložitev, če bi Komisija – izjemoma – želela odrediti preverjanje take poslovne dokumentacije.

64. Toda ta argumentacija ne zdrži podrobnejšega preverjanja. Kajti prva možnost je, da Komisija na podlagi člena 20(4) Uredbe št. 1/2003 nima nobenih pristojnosti za preverjanje take poslovne dokumentacije. Potem se pristojnosti, ki je ni, ne da pridobiti niti s kakšnimi izvedbami drugačne vrste v obrazložitvi njene odločbe o pregledu. Druga možnost pa je, da obsega pristojnost Komisije za pregled tudi tako dokumentacijo. Tudi v tem primeru v odločbi o pregledu ni potrebna nobena posebna obrazložitev, zakaj smejo inšpektorji Komisije dobiti vpogled v tako dokumentacijo. Tako v prvem kot v drugem primeru torej v resnici sploh ne gre za problem obrazložitve.

65. Ravno pri stanju, kakršno je obravnavano, pri katerem je bila Komisija na sledi kartelu, ki deluje v svetovnem merilu, se ji nikakor ni bilo treba omejiti na pregled poslovne dokumentacije o projektih z električnimi kablji znotraj Evropske unije oziroma Evropskega gospodarskega prostora. Spričo začetnega suma o obstoju takega kartela je lahko Komisija vsekakor posvetila pozornost tudi na projekte z električnimi kablji, ki so bili v tretjih državah. Kajti jasno je, da je mogoče tudi iz dokumentacije o takih projektih sklepati o načinu delovanja takega kartela, tudi če omenjeni projekti nimajo nobenega vpliva na notranji trg. Če npr. iz poslovne dokumentacije o projektu, ki ga je treba izvesti zunaj Evropske unije oziroma Evropskega gospodarskega prostora, izhaja, da si udeleženci v kartelu delijo trge v svetovnem merilu in si na domačih trgih ne konkurirajo (tako imenovani „*stay-at-home agreement*“), je to vsekakor lahko indic, da je bil kartel sposoben vplivati na učinkovito konkurenco na notranjem trgu.

66. Morda se bo pri kartelih, ki delujejo v svetovnem merilu, v dokumentaciji udeleženih podjetij o določenih poslovnih dogodkih zunaj Evrope našla tista znana „kadeča se pištola“ – torej recimo dokument, v katerem so ta podjetja dokumentirala vsebino svojih protikonkurenčnih dogovorov za vse svoje projekte v svetovnem merilu, vključno s svojim načrtovanim ravnanjem na Evropskem notranjem

29 — Sodba Roquette Frères (C-94/00, EU:C:2002:603, točka 84); glej tudi sodbe Hoechst/Komisija (46/87 in 227/88, EU:C:1989:337, točka 27), Dow Benelux/Komisija (85/87, EU:C:1989:379, točka 38) in Dow Chemical Ibérica in drugi/Komisija (od 97/87 do 99/87, EU:C:1989:380, točka 24).

30 — Glej o tem uvodno izjavo 24 Uredbe št. 1/2003 in člen 4; dalje sodbe National Panasonic/Komisija (EU:C:1980:169, točka 20), AM & S/Komisija (155/79, EU:C:1982:157, točka 15), Hoechst/Komisija (46/87 in 227/88, EU:C:1989:337, točka 25), Dow Benelux/Komisija (85/87, EU:C:1989:379, točka 36), Dow Chemical Ibérica in drugi/Komisija (97/87 do 99/87, EU:C:1989:380, točka 22) in Roquette Frères (C-94/00, EU:C:2002:603, točka 42).

trgu. Ni mogoče resno trditi, da Komisija takega dokaza ne bi smela sprejeti v akte. Iz tega sledi, da ji ni možno prepovedati, da bi v okviru nenapovedanega pregleda iskala tak dokaz tudi v poslovni dokumentaciji o zunajevropskih projektih, ki zadevajo proizvode, ki jih domnevno obsega kartel. Procesni zastopnik pritožnice je na ustni obravnavi to na moje vprašanje tudi priznal.

67. Da je Komisija v obravnavanem primeru ne nazadnje iskala tudi omenjene dokaze za globalno razdelitev trga v okviru domnevnega kartela, pa je bilo vsekakor navedeno že v obrazložitvi odločbe o pregledu, saj je bilo v njej govora o sumu „dodelitve strank“ med udeleženci domnevnih dogovorov oziroma ravnanj v nasprotju s pravili o konkurenci, ki se na trgu električnih kablov izvajajo „verjetno v svetovnem merilu“. Dalje je iz preambule odločbe o pregledu izhajalo, da namerava Komisija preveriti „vsa dejstva v zvezi z domnevnimi sporazumi in usklajenimi ravnanji ter okvir, v katerem so potekali“.

68. Spričo tega se mi zdi očitke družb Nexans in Nexans France, da bi moralo Splošno sodišče glede tega terjati temeljitejšo obrazložitev v odločbi o preverjanju, ob celotni presoji vseh okoliščin obravnavanega primera še posebej zgrešen.

69. V nasprotju z mnenjem pritožnic tudi z vidika mednarodnega prava ni ovir za take preiskave.³¹ Zlasti ne more biti govora o kršitvi načela teritorialnosti. Prostori, ki jih je preiskala Komisija, in dokumentacija, ki jo je preverila, so namreč bili na ozemlju Unije.

70. Komisija se mora v skladu z načelom teritorialnosti poleg tega omejiti izključno na preiskavo tistih mahinacij, ki bi lahko spričo posledic, ki jih je mogoče pričakovati, vplivale na konkurenco na notranjem trgu.³² To pa ne pomeni, da bi se morala pri pregledih omejevati samo na poslovno dokumentacijo, ki zadeva projekte udeležencev v kartelu znotraj Evropske unije ali Evropskega gospodarskega prostora.

71. Kajti, kot že omenjeno, je mogoče sklepati na obstoj praks v nasprotju s pravili o konkurenci z morebitnimi škodljivimi posledicami za konkurenco na notranjem trgu vsekakor tudi iz poslovne dokumentacije, ki zadeva lokalne projekte v tretjih državah, na primer takrat, ko taka dokumentacija priča o načinu delovanja kartela, ki deluje v svetovnem merilu, ali če bi lahko imeli zadevni projekti posledice za notranji trg na podlagi prepletanja z notranjimi procesi Unije. Ta prepletenost z notranjim trgovom z vidika mednarodnega prava v predhodni preiskavi zadostno upravičuje preiskovalna dejanja Komisije glede navedene poslovne dokumentacije.

72. Kot iz tega sledi, je Splošno sodišče popolnoma upravičeno navedlo, da ni razloga, ki bi preprečeval, da Komisija „preuči dokumente v zvezi z [zunajevropskimi] trgi, da bi tako razkrila ravnanja, ki bi lahko vplivala na trgovino med državami članicami, katerih cilj oziroma posledica je preprečevanje, omejevanje ali izkrivljanje konkurence na notranjem trgu“.³³

c) Vmesni sklep

73. Spričo tega prvi del prvega pritožbenega razloga ni utemeljen.

31 — Pritožnici sicer samo v drugem delu prvega pritožbenega razloga navajata mednarodnopravne vidike, toda zdi se mi bolj smiselno te njune trditve obravnavati že v okviru prvega dela prvega pritožbenega razloga.

32 — Kot podlago temu glej sodbo o celulozi (sodba Ahlström Osakeyhtiö in drugi/Komisija, 89/85, 104/85, 114/85, 116/85, 117/85 in od 125/85 do 129/85, EU:C:1988:447, točke 15 do 17).

33 — Točka 99, zadnji stavek, izpodbijane sodbe.

2. O sodnem preverjanju sumov, na katerih je osnovana odločba o pregledu (drugi del prvega pritožbenega razloga)

74. Z drugim delom svojega prvega pritožbenega razloga družbi Nexans in Nexans France očitata, da je Splošno sodišče kršilo pravo Unije s tem, da ni presodilo, ali je Komisija imela razumne indice za sum kršitve pravil o konkurenci v svetovnem merilu.

a) Dopustnost

75. Najprej se zastavlja vprašanje, ali je očitek iz tega drugega dela prvega pritožbenega razloga sploh dopusten. Razpravljati je treba o tem, ali sta pritožnici s svojo kritiko intenzivnosti sodnega nadzora, ki sta jo izrazili pred Sodiščem, izbrali docela novo, na prvi stopnji še navedeno izhodišče za domnevno kršitve prava. Če bi bilo tako, bi bilo treba ta del prvega pritožbenega razloga po uradni dolžnosti zavreči kot nedopusten, tudi če nobena od strank ni tematizirala tega vidika v postopku pred Sodiščem.³⁴

76. Iz ustaljene sodne prakse pa izhaja, da bi stranki, ki bi lahko pred Sodiščem prvič navajala razlog, na katerega se pred Splošnim sodiščem ni sklicevala, to omogočalo, da Sodišču predloži zadevo, katere predmet je širši kot tisti, o katerem je odločalo Splošno sodišče. Vendar pa je pristojnost Sodišča v okviru odločanja o pritožbi načeloma omejena na preizkus tega, kako je Splošno sodišče presodilo razloge, ki so bili navedeni pred njim.³⁵

77. V skladu s tem tudi člen 127(1) v povezavi s členom 190(1) Poslovnika Sodišča določa, da je navedba novih razlogov med postopkom izključena, razen če ti izhajajo iz pravnih in dejanskih okoliščin, ki so se razkrile med postopkom.

78. V postopku na prvi stopnji sta družbi Nexans in Nexans France tematizirali problematiko geografskega obsega predmeta preiskave zgolj z vidika obrazložitve odločbe o pregledu, torej glede na *formalno napako* Komisije.³⁶ V bistvu sta kritizirali, da je sklicevanje na delovanje v „verjetno svetovnem merilu“ preohlapno in jima ne omogoča, da bi ugotovili natančen obseg pregleda ter natančen obseg dolžnosti sodelovanja.³⁷ Poleg tega ni v odločbi o pregledu nobenih konkretnih podatkov, s katerih trgov in na kakšen način bi lahko morebitni dogovori ali prakse zunaj Unije v nasprotju s pravili o konkurenci vplivali na notranji trg.³⁸

79. Nikjer v svoji navedbi pred Splošnim sodiščem pa družbi Nexans in Nexans France nista izrazili dvoma o obstoju vsebinskih indicev za sum kršitve pravil o konkurenci v svetovnem merilu v *materialnem pogledu*. Tudi na posebno pisno vprašanje Sodišča nista mogli podati dokazila za tako trditev na prvi stopnji. Njun zastopnik pa je moral na obravnavi priznati, da družbi Nexans in Nexans France v postopku na prvi stopnji takega očitka nista izrecno navedli.

80. Tudi ustno podani argument pritožnic, da so njuna izvajanja pred Splošnim sodiščem *implicitno* vsebovala očitek, da Komisija morda ni imela zadostnih vsebinskih indicev za sum kršitve pravil o konkurenci v svetovnem merilu, ni dovolj prepričljiv. Zelo malo verjetno je, da bi visoko specializirani odvetniki, ki v tem postopku zastopajo družbi Nexans in Nexans France, skrili materialnopravni očitek

34 — V obravnavanem primeru je Komisija šele v obravnavi pred Sodiščem predlagala, naj se ta drugi del prvega pritožbenega razloga razglasi za nedopusten.

35 — Sodbe Dansk Rørindustri in drugi/Komisija (C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P do C-208/02 P in C-213/02 P, EU:C:2005:408, točka 165), Alliance One International in Standard Commercial Tobacco/Komisija (C-628/10 P in C-14/11 P, EU:C:2012:479, točka 111) in Groupe Gascogne/Komisija (C-58/12 P, EU:C:2013:770, točka 35).

36 — Glej oddelek 3.2.3 (točke 37 do 40) tožbe na prvi stopnji, ki ima naslov „Overly broad geographic scope“.

37 — Točka 39 in 40 tožbe na prvi stopnji.

38 — Točka 37 in 38 tožbe na prvi stopnji.

glede vsebinske pravilnosti odločbe o pregledu v izvajanja o njihovi formalni pravilnosti, namesto da jih navedli *eksplícitno*.³⁹ To velja še toliko bolj, ker sta družbi Nexans in Nexans France v drugem sklopu – to je glede stvarnega obsega odločbe o pregledu – izrecno izhajali iz natanko takega materialnopravnega očitka.⁴⁰

81. Spričo tega je treba domnevati, da vsebuje drugi del prvega pritožbenega razloga nov očitek. Ta očitek ne izhaja iz pravnih in dejanskih okoliščin, ki so se razkrile med postopkom, in ga tudi ni mogoče šteti zgolj za nadaljnje razvijanje argumentov, ki so bili izmenjani na prvi stopnji. Predstavlja širitev predmeta spora glede na postopek na prvi stopnji in zato ni dopusten.

b) Utemeljenost

82. V nadaljevanju se bom samo podredno na kratko posvetila utemeljenosti drugega dela prvega pritožbenega razloga.

83. Družbi Nexans in Nexans France sta v svojem očitku kritizirali, da Splošno sodišče ni preverilo, ali je imela Komisija ob izdaji odločbe o pregledu razumne indice za sum kršitve pravil o konkurenci v svetovnem merilu.

84. To trditev je treba zavriniti.

85. Nedvomno se vsaka odločba o pregledu naknadno sodno preverja glede tega, ali je imela Komisija zadostne indice, s katerimi bi obrazložila začetni sum težke kršitve pravil o konkurenci in na ta način upravičila preiskovalne ukrepe, ki jih je odredila v odločbi o pregledu.⁴¹ Tako sodno preverjanje *ex post* načeloma zadostuje za zagotovitev temeljnih pravic prizadetih podjetij na primeren način.⁴²

86. V skladu z značajem naknadnega preverjanja je, da mora Komisija edinole v postopku pred pristojnimi sodišči – in ne morda že prej v obrazložitvi odločbe o pregledu⁴³ – konkretno razkriti, na podlagi katerih informacij je preiskavo prostorov prizadetega podjetja štela za upravičeno.⁴⁴

87. Poleg tega postopek pred sodišči Unije v zadevah pravil o konkurenci temelji na načelu predložitve dejstev in dokazov.⁴⁵ Ker družbi Nexans in Nexans France na prvi stopnji nista izrazili dvomov o tem, da je imela Komisija razumne indice za začetni sum kršitve pravil o konkurenci v svetovnem merilu,⁴⁶ Splošno sodišče ni imelo razloga, da bi se ukvarjalo s to problematiko. Skrajno ohlapno sklicevanje družb Nexans in Nexans France na zgolj lokalni značaj posameznih evropskih projektov z električnimi kablji za Splošno sodišče ni nujno pomenilo razloga, da bi načeloma dvomilo o obstoju posameznih indicev in samo preiskovalo značaj domnevnega kartela kot kršitev v svetovnem merilu.

39 — O ustaljeni sodni praksi, po kateri je treba pri sodnem preverjanju pravnih aktov Unije razločevati med formalno in materialno pravilnostjo, glej sodbe Komisija/Sytraval in Brink's France (C-367/95 P, EU:C:1998:154, točka 67), Bertelsmann in Sony Corporation of America/Impala (C-413/06 P, EU:C:2008:392, točka 181) in Gascogne Sack Deutschland/Komisija (C-40/12 P, EU:C:2013:768, točka 46).

40 — Glej o tem točke od 60 do 94 izpodbijane sodbe.

41 — Sodba Roquette Frères (C-94/00, EU:C:2002:603, točki 49 in 50) ter – implicitno – Sodba Dow Chemical Ibérica in drugi/Komisija (od 97/87 do 99/87, EU:C:1989:380, točka 52).

42 — Sodba ESČP z dne 7. junija 2007, Smirnov/Rusija (pritožba št. 71362/01, *Recueil des arrêts et décisions* 2007-VII, točka 45) ter sodbi z dne 15. februarja 2011, Harju/Finska (pritožba št. 56716/09, točki 40 in 44) in Heino/Finska (pritožba št. 56720/09, točka 45).

43 — Glej o tem tudi sodbo Dalmine/Komisija (C-407/04 P, EU:C:2007:53, točka 60), v kateri Sodišče priznava nevarnost, da bi prizadeta podjetja lahko skrila dokazno gradivo, če bi že v prvi fazi preiskave izvedela, katere informacije ima Komisija na voljo v tem času.

44 — V tem smislu sodbe Hoechst/Komisija (46/87 in 227/88, EU:C:1989:337, točka 41), Dow Benelux/Komisija (85/87, EU:C:1989:379, točka 9 in 15), Dow Chemical Ibérica in drugi/Komisija (od 97/87 do 99/87, EU:C:1989:380, točki 45 in 51) in Roquette Frères (C-94/00, EU:C:2002:603, točke od 60 do 62).

45 — Posebej o načelu predložitve dejstev in dokazov v zvezi z odločbami o pregledu glej sodbo Dow Chemical Ibérica in drugi/Komisija (97/87 do 99/87, EU:C:1989:380, točka 52); splošno o tem načelu v konkurenčnem pravu glej sodbi Chalkor/Komisija (C-386/10 P, EU:C:2011:815, točka 64 in 65) in Otis in drugi (C-199/11, EU:C:2012:684, točka 61, prvi stavek) ter moje sklepne predloge v zadevi Alliance One International in Standard Commercial Tobacco/Komisija (C-628/10 P in C-14/11 P, EU:C:2012:11, točka 99) in moje sklepne predloge v zadevi Schindler Holding in drugi/Komisija (C-501/11 P, EU:C:2013:248, točka 47).

46 — Glej pravkar navedeno (točka 77 in 78 teh sklepnih predlogov).

88. Drugače kakor menita pritožnici, tukaj niti okoliščina, da pri nenapovedanih pregledih prihaja do resnih posegov v prostore podjetij in s tem v njihovo ustavno varovano zasebno sfero, ne spremeni ničesar. Družbi Nexans in Nexans France so namreč zastopali visoko specializirani odvetniki, od katerih bi se lahko pričakovalo, da bodo pred sodiščem navajali vse potrebne očitke. V teh okoliščinah bi bil sodnik po službeni dolžnosti dolžan preveriti stanje indicev kvečjemu v primeru, da bi odločal brez zaslišanja nasprotne stranke,⁴⁷ ali pa da bi obstajali tehtni razlogi za to, da se nenapovedan pregled izvaja ali se je izvajal na nezakonit način. V obravnavanem primeru se ne pojavljata niti prva niti druga možnost.

89. Za konec naj pripomnim, da je postopek pred Sodiščem nazadnje potrdil obstoj indicev, na podlagi katerih je lahko Komisija v obravnavanem primeru razumno sumila o kršitvi pravil o konkurenci v svetovnem merilu. Kot je Komisija namreč navedla v odgovoru na pritožbo, ne da bi ji nasprotna stran ugovarjala, in potrdila s citati, je imela v času izdaje odločbe o nenapovedanem pregledu ustne izjave predlagatelja ukrepov ugodne obravnave, iz katerih so izhajala konkretna obvestila o obstoju kartela, ki deluje v svetovnem merilu, katerega člani so si med drugim razdelili trge in se omejili na svoje domače trge.⁴⁸ Poleg tega je imela Komisija na voljo konkretne izkušnje iz novejšega časa z mahinacijami drugih kartelov, v katerih so deloma sodelovala ista podjetja.

90. V teh okoliščinah je imela Komisija pravico, da v okviru svojega nenapovedanega pregleda išče dokazno gradivo za obstoj in način delovanja takega kartela z veljavo v svetovnem merilu.⁴⁹

c) Vmesni sklep

91. Spričo navedenega je treba drugi del prvega pritožbenega razloga zavrnil kot nedopusten, vsekakor pa kot neutemeljen. S tem je prvi pritožbeni razlog v celoti brez možnosti za uspeh.

B – Drugi pritožbeni razlog: odločitev Splošnega sodišča o stroških

92. Z drugim pritožbenim razlogom, ki je naperjen proti točkama 138 in 139 izpodbijane sodbe, pritožnici nazadnje navajata, da je odločitev sodišča o stroških postopka na prvi stopnji „očitno nerazumna“.

93. Pritožbe, ki izpodbijajo samo odločitev Splošnega sodišča o stroških, na podlagi člena 58(2) Statuta Sodišča niso dopustne. V ustaljeni sodni praksi se ta določba razlaga široko. Zajema tudi primere, v katerih pritožnik ne izpodbija samo odločitve o stroških, temveč izpodbija sodbo prvostopenjskega sodišča tudi z drugih vidikov, vendar nazadnje z nobenim izmed svojih pritožbenih razlogov ne uspe.⁵⁰

94. V tem primeru je tako. Ker trditvi pritožnic na podlagi tistega, kar je bilo povedano zgoraj,⁵¹ ne moremo pripisati možnosti za uspeh, njunega izpodbijanja odločitve Splošnega sodišča o stroških ni treba dalje preučiti.

47 — Tako bo praviloma, če se nacionalno sodišče zaprosi, da pred nenapovedanim pregledom iz previdnosti odobri uporabo prisilnih ukrepov (člen 20(7) in 8 Uredbe št. 1/2003).

48 — Delno so bila ta pojasnila vlagatelja zahteve za ugodno obravnavo že predmet sporne razprave v prvostopenjskem postopku pred Splošnim sodiščem.

49 — Mednarodnopravne argumente pritožnic v okviru drugega dela prvega pritožbenega razloga sem obravnavala že zgoraj v točkah od 68 do 71 teh sklepnih predlogov.

50 — Glej sklep Roujanski/Svet (C-253/94 P, EU:C:1995:4, točke 12-14) ter sodbe Henrichs/Komisija (C-396/93 P, EU:C:1995:280, točki 65 in 66), Komisija in Francija/TF1 (C-302/99 P in C-308/99 P, EU:C:2001:408, točka 31), Tralli/EZB (C-301/02 P, EU:C:2005:306, točka 88) in Gualteri/Komisija (C-485/08 P, EU:C:2010:188, točka 111).

51 — Glej o tem moja izvajanja o prvem pritožbenem razlogu v točkah 24 do 86 teh sklepnih predlogov.

95. Samo zaradi popolnosti dodajam, da ima Splošno sodišče v odločitvi o stroških na podlagi člena 87(3)(1) svojega poslovnika zelo široko diskrecijsko pravico, ki je v obravnavanem primeru ni prekoračilo. Družbi Nexans in Nexans France sta na prvi stopnji izpodbijali tri različna ravnanja s številnih pravnih vidikov. Le glede enega od teh ravnanj – odločba o pregledu – sta deloma uspeli. V teh okoliščinah se mi zdi docela primerno, da je Splošno sodišče družbama Nexans in Nexans France naložilo plačilo njunih lastnih stroškov ter polovice stroškov Komisije.

96. Iz tega sledi, da bi bilo treba šesti pritožbeni razlog zavrnuti kot nedopusten in v vsakem primeru kot neutemeljen.

VI – Stroški

97. Sodišče na podlagi člena 184(2) svojega poslovnika odloča o stroških, če pritožbo zavrne.

98. Iz člena 138(1) in (2) v povezavi s členom 184(1) Poslovnika izhaja, da se neuspeli stranki naloži plačilo stroškov. Če je neuspeh več, Sodišče odloči o porazdelitvi stroškov. Ker je Komisija podala ustrezne zahteve, pritožnici pa s svojimi pritožbenimi razlogi nista uspeli, se jima naloži plačilo stroškov. Nositi jih morata solidarno, ker sta pritožbo vložili skupaj.⁵²

VII – Predlog

99. Sodišču glede na navedene ugotovitve predlagam, naj odloči:

1. Pritožba se zavrne.
2. Pritožnici nosita stroške postopka kot solidarni dolžnici.

52 — Sodba Akzo Nobel Chemicals in Akros Chemicals/Komisija in drugim (C-550/07 P, EU:C:2010:512, točka 123); v istem smislu D in Švedska/Svet (C-122/99 P in C-125/99 P, EU:C:2001:304, točka 65); v zadnjem primeru sta D in Kraljevina Švedska vložili celo dve ločeni pritožbi, a jima je bilo vseeno naloženo, da kot solidarni dolžnici nosita stroške.